

Hårdare regler mot doping

(Utdrag från RF Information, 8 juni)

Den 1 juli 2004 genomförs den största förändringen av de svenska antidopingreglerna sedan dessa infördes i slutet av 70-talet. Det står klart efter det att Riksidrottsförbundet genomfört en extra stämma per capsulam (genom skriftlig omröstning) bland special- och distriktsförbunden. Förändringarna är resultatet av att RF-stämman 2003 ställde sig bakom den sk världsantidopingkoden (World Anti-Doping Code), vars bestämmelser nu alltså förts in i det svenska regelverket.

WADC stärker antidopingarbetet globalt

Ytterst handlar WADC om idrottsutövarnas rätt till en dopingfri idrott. En förutsättning är att doping hanteras med samma allvar överallt inom idrotten. WADC harmoniserar reglerna inom dopingområdet, både mellan olika internationella idrottsförbund (ISF) samt nationella antidopingorganisationer och olympiska kommittéer. I förlängningen handlar det faktiskt även om en harmonisering mellan nationalstater. I ett globalt perspektiv sätter WADC en helt ny standard för antidopingarbetets kvalitet. WADC skyddar både idrottarna och idrotten. Rättssäkerheten förstärks. Enigheten gör det svårare för ertappade idrottare att hitta kryphål i regelverket. Idrotten har aldrig stått juridiskt starkare i dopingfrågan, vilket förstärker trovärdigheten.

Utöver själva regelverket har ett antal föreskrifter antagits av Riksidrottsstyrelsen (RS), nämligen för dopingkontroll, dispens och vistelserapportering. Det är i första hand de två sistnämnda, dispens och vistelserapportering, som innebär konsekvenser för SF, föreningar och enskilda idrottare

Totalt sett handlar det om en skärpning i kampen mot doping, där syftet är att se till att dopingfrågan hanteras på samma sätt inom alla idrotter och i alla länder. Nyheter är bl a att

- Det uttrycks klart att det är idrottsutövarens ansvar att känna till vilka substanser som är förbjudna och att se till att sådana inte kommer in i kroppen (s k strikt ansvar).
- Elitidrottare får en skyldighet att varje månad till RF rapportera var de kommer att träna, tävla och bo. Detta för att effektivisera kontrollverksamheten.
- Elitidrottare som vistas utomlands kommer att kunna kontrolleras av antidopingorganisationen i det landet, under förutsättning att det också skrivit under världsantidopingkoden.
- Upprepade dopingbrott kommer att kunna leda till livstids avstängning och även indragning av allt ekonomiskt stöd från idrottsorganisationer.
- Innehav och annan befattning med förbjudna preparat blir straffbart. Det gäller också ledare, dvs en tydlig markering av ledarnas ansvar.
- Uppmuntran eller medhjälp till doping betraktas som särskilt allvarliga brott och kan ge från fyra års till livstids avstängning.
- Dopade idrottsutövare, som bidrar till att avslöja ansvariga kringpersoner, kan få strafflindring.

Längre ner hittar du

- De viktigaste nyheterna i WADC

- Det alla idrottsutövare bör veta
- Det alla ledare och tränare bör veta

De viktigaste nyheterna i WADC

- Reglerna omfattar inte bara idrottare och ledare utan alla personer som på något sätt bistår idrottare i deras utövning.
- Strikt ansvar gäller för konstaterande av en dopingförseelse. Doping resulterar normalt i automatisk förlust av tävlingsresultat (vissa undantag kan finnas i lagidrotter). Även tidigare resultat kan i vissa fall förloras. Ifråga om den avstängning av idrottaren som därefter ska

utmätas finns ett litet, men ur rättssäkerhetssynpunkt viktigt, utrymme för förmildrande omständigheter.

- Doping kan utöver skärpta straff – upp till livstids avstängning vid upprepad förseelse – även medföra indragning av eventuellt ekonomiskt stöd från idrottsliga organisationer.
- Dopade idrottare som hjälper till i utredningen, så att även andra inblandade kan ställas till ansvar, kan få reducerat straff.
- För att en substans eller metod ska föras upp på dopinglistan krävs att den antingen kan maskera bruk av annan substans eller att de uppfyller två av följande tre kriterier:
 - Att den är prestationshöjande,
 - Att den är potentiellt hälsovådlig
 - Att den bryter mot "spirits of sports"
- I den nya dopinglistan finns en grupp substanser angivna, som är vanligt förekommande för behandling av tillfälliga sjukdomstillstånd och som normalt inte används i dopingsyfte – bl a efedrin och kortison – vilka har ett lägre straffvärde om idrottaren kan styrka att bruket var oavsiktligt.
- Viss möjlighet till dispens för medicinskt bruk av en dopingklassad behandling finns, men sådan ska sökas i förväg – hos RF:s Dopingkommission, eller hos ISF för den som tävlar på internationell nivå. (För motionärer och idrottare på lägre nivå kommer särskilda regler att utarbetas).
- Utöver bruk av doping, försvårande av kontroll och medhjälp till doping har nya bestraffningsbara förseelser införts, bl a innehav och illegal hantering av dopingmedel. Vidare kan idrottare som inte sköter sin rapportering om var de tränar, tävlar och bor bestraffas, liksom idrottare som inte finns på angiven plats i händelse av dopingkontroll.
- Idrottare som avstängts för doping är förhindrade att delta i varje form av organiserad idrottslig aktivitet, i alla idrotter och både som ledare och aktiv. De är dessutom skyldiga att lämna kontinuerliga vistelserapporter under avstängningstiden. Idrottare som inte sköter rapporteringen, t ex för att de valt att dra sig tillbaka, kan inte ångra sig och göra comeback utan att först ha skött sin rapportering under föreskriven tid.
- Liksom tidigare kan beslut i dopingärenden överklagas till Riksidrottsnämnden (RIN). Elitidrottare på internationell nivå kan därutöver även överklaga RIN:s beslut till Court of Arbitration in Sport (CAS) i Lausanne.
- Förseelser mot dopingreglerna preskriberas numera först efter 8 år.

Det alla idrottsutövare bör veta

- Det åligger idrottaren att känna till och följa dopingreglerna.
- Idrottaren är själv ytterst ansvarig för alla ämnen som på något sätt kommer in kroppen (därmed också för att förvissa sig om korrekt medicinsk behandling).
- Viss möjlighet till dispens för medicinskt bruk av en dopingklassad behandling finns, men sådan ska sökas i förväg – hos RF:s Dopingkommission, eller hos ISF för den som tävlar på internationell nivå. (För motionärer och idrottare på lägre nivå kommer särskilda regler att utarbetas.) Se föreskrifter dispens.
- Kravet på ansökan om dispens gäller även elitidrottare med t ex astma, allergi och sockersjuka som använder beta-2 stimulerare, kortison i någon form eller insulin. (Även här kommer särskilda regler utarbetas för motionärer och utövare på lägre nivå).

- Att inneha eller på annat sätt befatta sig med dopingklassade medel eller metoder är en bestraffningsbar förseelse, om inte dispens medgivits för prepratet ifråga eller andra godtagbara skäl finns.
- För att möjliggöra effektiva dopingkontroller är elitidrottare skyldiga att efter anmodan lämna månadsvisa rapporter till RF om var de tränar, tävlar och bor – sk vistelserapport. För idrottare på hög internationell nivå kan det även bli aktuellt att rapportera till ISF. Underlåtenhet att lämna vistelserapport, eller att inte finnas på angiven plats, kan leda till bestraffning (från 3 mån till 2 års avstängning). Berörda idrottare kommer att få mer information om alla detaljer runt detta.
Se föreskrifter vistelserapportering.
- Doping kan utöver skärpta straff – upp till livstids avstängning vid upprepade förseelser – även medföra indragning av eventuellt ekonomiskt stöd från idrottsliga organisationer.
- Vid utlandsvistelse kan idrottare bli dopingkontrollerade av det besökta landets antidopingorganisation, under förutsättning att de också antagit WADC. Sådana kontroller kan som vanligt ske utan förvarning.

Det alla ledare och tränare bör veta

- Det åligger varje ledare, funktionär och annan som på något sätt biträder idrottare att känna till och följa dopingreglerna, att medverka till att dopingkontroller kan genomföras och att främja en dopingfri idrott.
- Att inneha eller på annat sätt befatta sig med dopingklassade medel eller metoder kan betraktas som en bestraffningsbar förseelse, om inte godtagbara skäl finns.
- Uppmuntran eller medhjälp till doping betraktas som särskilt allvarliga brott, som kan rendera från 4 års till livstids avstängning. Dopingutövare som bistår i utredningen av ett ärende kan också få sänkt straff.
- Se punkterna ovan, om vad idrottare bör veta. Inte minst ifråga om dispenser och vistelserapportering.
- Ifråga om vistelserapportering kan DopK på SF:s inrådan välja att lägga rapportskyldigheten på berörda föreningar (avser främst lagidrotter) istället för på idrottarna själva. Berörda föreningar kommer att få mer information om detaljerna runt detta.

Mer information finner du på www.rf.se , Antidoping

Bilaga 1.

TIDPLAN

1 juni Extra RF-stämman (stadgar och dopingreglemente)

Genomfördes via skriftlig omröstning i mitten av maj.

9 juni Föreskrifter antas av Riksidrottsstyrelsen.

Juni Föreskrifter skickas ut till SF

Maj-augusti SF informerar idrottsutövare och föreningar om nyheterna och därmed bana väg för RF:s kommande utskick.

15 juni SF ska omgående rapportera vilka idrottsutövare som av ISF fastställts att ingå i prioriteringsgrupp A

SF lämnar namn- och adressuppgifter över idrottsutövare i prioriteringsgrupp B på fastställd excelfil.

SF/förening lämnar namn- och adressuppgifter över

idrottsutövare i prioritetsgrupp C på fastställd excelfil eller i förbundet online (gäller endast högprioriterade idrotter).

SF lämnar besked om förenings- eller individuell rapportering. (gäller högprioriterade idrotter)

SF lämnar eventuella förslag på förändringar av fastställd indelning i hög- respektive låg tävlingsnivå.

Juni RF informerar löpande samtliga registrerade idrottsutövare och föreningar om kommande förändringar.

Maj-augusti RF genomför enskilda överläggningar med högprioriterade idrotter.

1 Juli Nya dispensföreskrifter införs

Nya föreskrifter för vistelserapportering införs

Augusti RF informerar ånyo samtliga registrerade idrottsutövare och föreningar inför införandet av nya IT-rutiner.

1 september Ny IT-lösning för vistelserapportering klar